

Obsah

Část I – Jak psát správně aneb Pravopisně-gramatický výlet pro otrlé	11
Kapitola 1 Vlastní jména pod lupou	13
Co jsou to vlastní jména	13
Osobní jména	14
Zeměpisná jména	18
Kapitola 2 Jak se popasovat s přídavnými jmény	25
Mladá děvčata, stará okna	25
Ranní, raný, nebo ranný?	25
Viděli jsme manžele Novákovy	26
O Nedvědově gólu, nebo o Nedvědovu gólu?	27
Chladicí versus chladící aneb Přídavná jména dějová a účelová	27
Když spojovník určuje význam	28
Spojení s číslovkami	29
„Chytáky“ v přídavných jménech	30
Kapitola 3 Psaní velkých písmen	35
Oslovení v dopisech	35

Ještě jednou o vlastních jménech	36	
Patálie s názvy měst, ulic a staveb	36	
O živých bytostech a jim podobných	37	
Instituce, státy a regiony všeho druhu	38	
Velká písmena u přídavných jmen	40	
Závěrečné slovo k identifikaci vlastních jmen	40	
Psaní velkých písmen v závorkách	41	
Kapitola 4	Psaní zkratk a značek	43
<hr/>		
Trocha teorie	43	
Trocha praxe	45	
Tři doporučení na závěr	50	
Kapitola 5	Zaměřeno na zájmena	51
<hr/>		
Mně, nebo mě?	52	
Ho, je, nebo jej?	52	
Můj vs. svůj	53	
Vaši/vaší, jí/jí	55	
Společnost, jejíž posláním...	56	
Skloňujeme „jenž“	56	
Zrádné slovíčko „jakýkoli“	57	
„Sebe samy“, ale „sami sebe“ – je to možné?	59	
Kapitola 6	Člověk versus psaní číslovek	61
<hr/>		
Druhy číslovek	61	
Správný formát číslovek	62	
Skloňování číslovek	65	
Kapitola 7	Správné psaní „s“ a „z“	69
<hr/>		
Používání předložek „s“ a „z“	69	
Správné psaní předpon „s-“ a „z-“	70	

		5
Když „s-“ a „z-“ určují význam		71
Slovo závěrem		72
Kapitola 8	Jak vyžrát na přechodníky	73
Krátká vsuvka o slovesných třídách		73
Typy přechodníků a jejich použití		74
Závěrečná poznámka		78
Kapitola 9	O správném stupňování	79
Trocha teorie na úvod		79
Problematické tvary		80
Stupňování nestupňovatelného		81
Dvojité stupňování		82
Stupňování pomocí výrazů víc/více		82
Závěrečná korektura		83
Kapitola 10	Jak nám čeština dává na výběr	85
Dublety		85
Další oblasti výběru		88
Kapitola 11	Nerovný boj s čárkami	89
Vedlejší a hlavní věta, poměry		89
Věty jednoduché		100
Závěr		110
Kapitola 12	Oříšky v našem slovníku	111
Absorpce (nikoli absorbce)		111
Abychom (nikoli „aby jsme“) aneb Podmiňovací způsob		111
Alba (nikoli albumy)		112
Aniž, nebo aniž by?		113
Antedatovat (nikoli antidatovat)		113

Být s to (nikoli být z to)	114
Cíli (nikoli cíly)	114
Dokážu, dokážou (spíše než dokáži, dokáží)	114
E-mail, nebo email?	114
Euro (skloňování)	115
Exspirace (nikoli expirace)	115
Fax (nikoli fax.)	116
Hardware, software... (skloňování)	116
Jakoby, nebo jako by?	116
Je možné, je nutné (spíše než je možno, je nutno)	117
Kdo s koho (nikoli kdo z koho)	117
Kromě čeho, ale mimo co	117
Kůra, nebo kúra?	117
Leitmotiv (nikoli lightmotiv)	118
Lobovat, nebo lobbovat?	118
Na shledanou (nikoli nashledanou)	119
Na to, nebo nato?	119
Neboli (nikoli nebo-li)	119
Nemoc (skloňování)	120
Nohy, ruce, oči, uši (skloňování)	120
Oslyšet (význam „nevslyšet“)	121
Poliklinika (nikoli polyklinika)	121
Pomozte (nikoli pomozte)	121
Práce (skloňování)	122
Protežovat (nikoli protěžovat)	122
Přece (nikoli přeci)	122
Přihlaste se (nikoli přihlašte se)	123
Přesvědčete se i přesvědčte se	123
Připomněl (nikoli připoměl)	123
Respektive (nikoli respektivě)	123
Scenárista (nikoli scénárista)	124
Ses, sis (nikoli jsi se, jsi si)	124

Sestávat (nikoli sestávat se)	124
Shora, ale zdola	124
Skútr (nikoli skůtr)	125
Soudce (oslovujeme „pane soudce“)	125
Spatra, nebo z patra?	125
Standard (nikoli standart)	126
Status, nebo statut?	126
Tchyně (nikoli tchýně)	127
Tip, nebo typ?	127
Triumf, nebo trumf?	128
Víceprezident (nikoli viceprezident)	129
Viz (nikoli viz.)	129
Výjimka (nikoli vyjímka)	129
Za to, nebo zato?	129
Zda, zdali (nikoli zda-li)	130

Část II – Jak psát čtivě aneb Několik slov o stylistice **131**

Kapitola 13 Nepřirozené vyjadřování **133**

Jazyky se neliší jen slovní zásobou	133
Popularita slovesných substantiv	134
Řetězce podstatných jmen	135
Nadužívání trpného rodu	136
Jak se všechno dělá samo	137
Úmyslně odlidštěný jazyk	138
Souhrnně řečeno...	139

Kapitola 14 Jazyk spisovný, hovorová a obecná čeština **141**

Slohové rozvrstvení jazykových prostředků	141
Hovorová čeština	142
Obecná čeština	143
Závěr	144

Kapitola 15	Uvržení do vazby?	145
	Typická chybná vazba	145
	Významově podobná slova	146
	Příliš populární předložka	146
Kapitola 16	Stavba vět	149
	Několik poznámek ke slovosledu	149
	Umístění přivlastňovacího zájmena	150
	Opakování slov či vět	151
	Nevyjádřený podmět	152
	Výčty	152
	„Pro“ k vyjádření účelu	153
	Špatné používání slova „důvod“	154
	Nadměrné používání zájmen	154
Kapitola 17	Vylepšení nikoli kosmetická	157
	Adjektivum, nebo trpné přičestí?	157
	Díky/vinou/kvůli	158
	Pleonasmy a katachréze	158
	Kombinace „sice – ale“	160
	Spojka „i“ se mění na „ani“	161
	Kdy číslovky vypisujeme slovem	161
	Naučili jste se psát čtivě?	161
Část III – Jak psát hezky aneb Základy typografie		163
Kapitola 18	Plná hrst znamének	165
	Pracujeme se středníkem	165
	Pomlčka a spojovník	167
	Závěr	173

Kapitola 19	Závorky a uvozovky	175
	Závorky – jak na ně	175
	Píšeme v uvozovkách	178
Kapitola 20	Kdy (ne)používat mezerník	183
	Proč mezery	183
	Mezera ve větě	184
	Tři tečky	184
	Mezery v technických údajích	185
	Rozsahy, spojovník a matematická znaménka	186
	Jak pracovat s lomítkem	187
	S trochou pečlivosti...	187
Kapitola 21	Zásady správného dělení a sazby	189
	Dělení slov	189
	Několik tipů k sazbě	194
Dodatek	Jak se vyhnout zbytečným chybám	197
	Mezi psaním a kontrolou si udělejte pauzu	198
	Uvědomte si, v čem často chybujete	198
	Text si přečtěte alespoň dvakrát	198
	Jednou si text přečtěte nahlas	198
	Automatické „kontroly pravopisu“ využívejte, ale nespolehejte na ně	199
	Nestyďte se zeptat	199
	Požádejte někoho, aby si vaše dílo přečetl	199
	Shrnutí a závěr	199
	Použitá literatura	201
	Rejstřík	203